

Motion till riksdagen 2017/18:3717

av **Kristina Yngwe m.fl. (C, M, L, KD)**

Utveckling och tillväxt i hela landet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsatt verka för att främja möjligheter att bo, leva och driva företag i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samordna det regionala arbetet kring livsmedelsstrategin bättre och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att diskutera utvecklingen och utvärdera livsmedelsstrategin med centrala aktörer inom livsmedelskedjan och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra företagsvillkoren inom livsmedelskedjan i syfte att stärka konkurrenskraften och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att dagens djurskyddslag bör gå från detaljstyrning till målstyrning med bibehållen djurskyddsnivå och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i EU verka för bättre transporter av djur och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i EU verka för bättre efterlevnad av gällande EU-regelverk kring djurskydd och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för ett ökat internationellt arbete för att minska överanvändningen av antibiotika inom livsmedelsproduktionen och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för uppföljningssystem inom fiskeområdet och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för fler regelförenklningar för svenskt fiske som gynnar såväl småskaligt som storskaligt yrkesfiske och näringen som helhet, exempelvis kontrollvägning av fångst, och tillkännager detta för regeringen.

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för att EU:s fiskeregulering implementeras samstämmigt i medlemsländerna och inte bidrar till snedvriden konkurrens inom unionen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att driva arbetet för ett livskraftigt fiskbestånd i Östersjön och Västerhavet och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en decentraliserad och regional viltförvaltning och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en utvärdering av viltförvaltningsdelegationernas arbete och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för åtgärder som tillgängliggör jakt för personer med funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att klassificeringen av nyckelbiotoper är rättssäker och effektiv i sin tillämpning och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en översyn av artskyddsförordningen för att säkerställa att den är tillämpbar, effektiv och rättssäker, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av ersättningsmodeller vid skyddande av skog i syfte att skapa effektivare skyddsformer och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Människor ska kunna bo och verka i hela landet. Hela Sveriges utvecklingskraft, tillväxtpotential och sysselsättningsmöjligheter ska tas till vara. Både människor och företag över hela vårt land ska ges möjligheter att växa och utvecklas.

Landsbygd

Sveriges befolkning ökar och många delar av landet upplever en positiv befolknings-tillväxt och en ökad attraktionskraft. Samtidigt finns det betydande utmaningar såsom ökande skillnader mellan städer med stark privat tjänstesektor och små orter som i vissa fall är beroende av en enskild eller ett fåtal industriella arbetsgivare. I dessa små orter finns en risk för stagnation som kan leda till neddragningar i ordinarie verksamheter som vård, skola och omsorg men även till att människor känner en bristande framtidstro. Den rödgröna regeringens politik och agerande bidrar till den negativa utvecklingen. Höjda skatter på jobb och företagande gynnar inte tillväxt och företagande, och det gäller för hela landet.

Alliansen menar att en annan utveckling är möjlig. Med en förstärkt politik och långsiktiga utvecklingsmål med jobbfokus har dessa orter goda förutsättningar att utvecklas väl. Alliansen vill förbättra företagsklimatet, inte minst för företag i glesbygd. Varje kommun och region har ett ansvar att genomföra nödvändiga insatser för ett

förbättrat näringsklimat. De generella insatserna på nationell nivå för jobb, utbildning och för ett förbättrat företagsklimat behöver kombineras med regionala tillväxtinsatser. Bland annat behövs förutsättningar som stimulerar landsbygdens företagsutveckling.

Alliansen fick i mars 2017 igenom ett tillkännagivande i riksdagen om att genomföra ytterligare steg för att reformera strandskyddslagstiftningen. Vi vill därför att regeringen skyndsamt genomför detta i syfte att öka tillväxt och byggande på landsbygden, så att människor kan bo och leva i hela landet.

Livsmedel och konkurrenskraft inom de gröna näringarna

Den svenska livsmedelsproduktionen ska ha goda förutsättningar där det svenska jordbrukets fördelar tas till vara. Sverige har EU:s bästa djurskydd, låg användning av antibiotika, stor miljöhänsyn och ett smittskydd i världsklass. Dessa mervärden utgör en viktig konkurrensfördel för svenskt jordbruk. Livsmedelsindustrin ska ha goda förutsättningar för företagsutveckling, digitalisering, förädling och export. Livsmedelsförädlingen är en sektor med stor geografisk spridning, vilket visar att branschen kan bidra till att skapa arbetstillfällen i hela landet. Export av livsmedel kan främjas genom att utveckla förädlingsarbetet i kombination med forskningsarbete som är inriktat på förädling och framtagande av innovativa produkter som möter konsumenters efterfrågan både nationellt och internationellt. Den matbaserade turismen är också en viktig sektor som kan ge ökade möjligheter till fler jobb och stärka Sveriges position som matnation. Konsumenters efterfrågan på livsmedel behöver bättre tillvaratas samtidigt som medvetenheten om hållbara hälsosamma vanor behöver stärkas.

Regelverk som rör företag i primär- och livsmedelsproduktion är i hög utsträckning gemensamma för EU:s inre marknad. Det gör att alla nationella regler och krav som går utöver den EU-gemensamma lagstiftningen riskerar att försämra konkurrenssituationen för de svenska företagen. Det är heller inte ovanligt att svenska myndigheter överimplementerar EU-gemensam lagstiftning vilket ger svenska företag en konkurrensnackdel gentemot sina europeiska konkurrenter. Därför ska nationella, mer långtgående regler alltid vara väl motiverade och prövas noga.

Alliansen fick i riksdagen igenom sju tillkännagivanden i anslutning till livsmedelsstrategin. Dessa handlade bland annat om åtgärder som ska stärka konkurrenskraften inom livsmedelskedjan, vilket är en förutsättning för att livsmedelsindustrin ska kunna utvecklas. När livsmedelsstrategin nu är på plats är det viktigt att den förankras tillsammans med regioner och centrala aktörer inom livsmedelskedjan. Alliansen anser att det är viktigt att det regionala arbetet kring livsmedelsstrategin samordnas på ett sätt som tillgodoser regionala förutsättningar, eftersom dessa ser skiljer sig runt om i landet. Det är också viktigt att innehållet i livsmedelsstrategin utvecklas i nära samarbete med näringen som vet vilka behov som bör tillgodoses för att strategin ska nå framgång, samt att dessa erfarenheter omsätts i strategin. På så sätt kan bättre beslut tas tillsammans med de som främst berörs. Att utvärdera arbetet med implementeringen är också viktigt för att snabbare kunna åtgärda brister och behov.

Djurskydd

Den svenska livsmedelsproduktionen ska ha goda förutsättningar där det svenska jordbrukets fördelar tas tillvara. Sverige har EU:s bästa djurskydd, hög miljöhänsyn och

ett smittskydd i världsklass. Satsningen på ”Sverige – det nya matlandet”, som syftade till att lyfta den svenska livsmedelsproduktionen samt exporten av livsmedel, har bland annat bidragit till att antalet livsmedelsföretag har ökat. Efterfrågan på säker och hållbart producerad mat fortsätter att öka.

Svenskt jordbruk är bland annat bäst i världen när det gäller låg antibiotikaresistens, liten förekomst av salmonella och god omsorg om djuren. För att vi ska kunna upprätthålla de här högre kraven i ett internationellt perspektiv måste svenskt jordbruk ha rätt förutsättningar. Alliansen anser därför att dagens djurskyddslag bör reformeras så att dess reglering går från detaljstyrning till målstyrning med bibehållen djurskyddsnivå. Resultatet, det vill säga djurskyddet, är viktigare än detaljstyrning som oftast leder till mer byråkrati och regelkrångel.

I Sverige har vi hårda krav och tillsyn av djurtransporter vilket är bra. Det har dock uppdagats flera fall av ovärdiga transporter av levande djur inom EU. Detta är oacceptabelt och Sverige måste fortsatt arbeta aktivt för större djurskyddshänsyn vid transport av levande djur. Alliansen vill därför se förbättrade djurskyddskrav vid transport av levande djur inom hela EU. Trots att det finns regler kring djurskydd i EU, efterföljs dessa inte av alla medlemsstater. Kontrollen av hur medlemsstater efterlever EU-regelverket kring djurskydd bör därför förbättras eftersom alla skärpningar av regelverket blir tandlösa om inte efterlevnaden säkerställs.

Cirka två tredjedelar av all antibiotika som används i världen distribueras inom djuruppfödningen. Anledningen är att djur medicineras som kompensation för bristande djurvälstånd. Antibiotika används i många andra länder i tillväxtfrämjande eller profylaktiskt syfte, något som leder till allvarliga problem med multiresistenta bakterier. I Sverige får djur inte antibiotika i förebyggande syfte, en princip som måste gälla även i övriga EU-länder. Därför vill vi se ett ökat internationellt samarbete och engagemang för att minska överanvändningen av antibiotika inom livsmedelsproduktionen.

Fiske

Fisk är en gemensam resurs, som inte följer nationsgränser. Fisk kan leka på en plats och fiskas på en annan. Det gör att Sverige måste ha en fiskeripolitik som bygger på samarbete, både nationellt mellan olika intressen, men också mellan de länder som fiskar i samma vatten. Därför är det viktigt att Sverige driver på för ett globalt hållbart fiske, och framförallt är EU-samarbetet centralt. EU:s fiskerinäring är världens fjärde största och levererar över 6 miljoner ton fisk – varje år. Det är välkommet och det får ringar på vattnet. Fisket och livsmedelsförädlingen som är nära kopplad till det, sysselsätter över 350 000 personer. Lägg därtill hotellnätterna för sportfiskare, skärgårdsmiljön som utvecklas och kulturarvet som lever kvar. Fisket bidrar därmed med så mycket mer än bara den näringsrika maten på tallriken.

Alliansen vill att det ska finnas ett livskraftigt fiskbestånd i Östersjön och Västerhavet och konsumenterna ska inte behöva oroa sig för att äta fisk som kommer från dessa vattenområden. Det förutsätter en bra miljö i våra hav och vatten. Torsk, ål och lax hotas inte bara av miljöproblem utan också av överfiske, vandringshinder och marint skräp. Det finns tyvärr brister i uppföljningssystemen för fiskbestånden som gör att det är svårt att bedöma behovet av fiskevårdande åtgärder och resursutnyttjande. Bland annat saknas fångststatistik och det behövs fler provfisken, undersökningar och utvärderingar. Alliansen vill därför att regeringen ska verka för bättre uppföljningssystem.

Utövarna av kustnära yrkesfiske i Sverige upplever att byråkrati och regelkrångel försvårar deras verksamhet med dålig lönsamhet som följd. Regelverket för yrkesfisket är till stor del styrt av EU:s gemensamma fiskeripolitik, men detta hindrar inte att vi nationellt kan vidta åtgärder för att anpassa regelverket så att det stöder ett långsiktigt miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbart småskaligt kustnära yrkesfiske. Alliansen vill se fler regelförenklingar för svenskt fiske, som kommer att gynna yrkesfisket och näringen. Målet för fiskeripolitiken bör vara att säkerställa nyttig fisk på tallriken från lönsamt fiske i hållbara bestånd. Alliansregeringen bedrev under sina år vid makten ett hårt arbete för att ändra eller avskaffa krångliga regler för företagen.

Regelförenklingarna synes dock för fiskeföretagen inte ha varit tillräckliga trots att det kustnära småskaliga yrkesfisket har stor betydelse för många orter längs Sveriges kuster. För fiskeföretagarna är behovet av åtgärder som ska leda till en enklare, tydligare och begripligare reglering viktigt utifrån bland annat ett lönsamhetsperspektiv. Insatser bör därför initieras för att minska de administrativa bördorna på fiskets område.

Onödigt regelkrångel och olika tolkningar bidrar till snedvriden konkurrens inom unionen. Kort sagt behöver regelverket vara praktiskt möjligt att efterleva. Omöjliga regelverk gynnar ingen. Alliansen vill därför verka för fler regelförenklingar inom svenskt fiske som gynnar både småskaligt och storskaligt yrkesfiske. Ett exempel på en sådan regelförenkling är kontrollvägning av fångst, som skulle gynna hela fiskenäringen om den förenklades.

Den reformerade gemensamma fiskeripolitiken inom EU, som kom på plats under alliansregeringen, är viktig för att skapa balans och säkerställa att miljömålen som kopplar an till fiske och hav kan nås. Därav följer också att Alliansen anser att den gemensamma fiskeripolitiken bör vara det huvudsakliga regelverket för svenskt fiske, inte nationella särregler som hotar fisket genom sämre konkurrensvillkor. Alliansen vill att regeringen verkar för att EU-regelverket implementeras samstämigt i medlemsländerna för att hindra snedvriden konkurrens inom unionen.

Viltvård och jakt

Alliansregeringen genomförde olika modeller för ökad samförvaltning på regional nivå såsom älgförvaltningsgrupper, viltförvaltningsdelegationer och nationella klövvilträdet. Dessa har möjliggjort fler dialoger mellan berörda aktörer i viltförvaltningen i syfte att öka det regionala samarbetet och inflytandet. Ett av de grundläggande syftena med viltförvaltningsdelegationerna var att ge lantbrukare och jägare mer inflytande i de regionala förvaltningsplanerna, för att skapa en mer decentraliserad och regional viltförvaltning. Regeringen har därefter ändrat balansen i delegationen och tillsatt fler ledamöter från naturvårdsorganisationer och natur- och ekoturismföretag utan att en nödvändig utvärdering genomförts dessförinnan. Behovet av en utvärdering framgår tydligt av det tillkännagivande som riksdagen riktade till regeringen i betänkande 2014/15: MJU12. Därför vill Alliansen att regeringen ser över sina beslut och verkar kraftfullt för att beslut om jakt för vilda djur ska fattas regionalt av de som berörs. Vi anser nu att det är dags att viltförvaltningsdelegationernas arbete utvärderas i syfte att säkerställa att de ökat den regionala samförvaltningen.

Jägare med funktionsnedsättning behöver ofta använda sig av ett motordrivet fordon för att komma ut i terrängen. Detta kräver i de flesta fall dispens från terrängkörningslagen, jaktförordningen och jaktlagen. Länsstyrelserna runt om i landet hanterar dispensgivningen på olika sätt när det gäller områdes- och tidsbegränsningar i

dispenserna. Dispens som gäller för ett begränsat område innebär för personen med funktionsnedsättning att han eller hon enbart kan jaga på det område som han eller hon sökt för. Det innebär att personen med funktionsnedsättning kan behöva söka ny dispens för jakt utanför det begränsade området. Många aktiva jägare med funktionsnedsättning har därför ett stort antal dispenser som måste medföras till varje jakt. Systemet innebär att dispenshanteringen är onödigt tidskrävande och kostsam. Tiden för handläggning av dispensärenden, två till sex veckor, skulle kunna användas till mer prioriterade ärenden. Därmed vore det önskvärt att sökt och beviljad dispens gäller för jakt med motordrivet fordon i hela Sverige i minst fem år. För alla arter som finns med i art- och habitatdirektivet och fågeldirektivet krävs dispenser för att få jaga med hjälp av till exempel en fyrhjuling. Alliansen vill ta ytterligare steg för att förenkla jakten för personer med funktionsnedsättning och vill därför se att det görs en översyn av EU:s art- och habitatdirektiv samt fågeldirektiv för att få enklare regler på detta område.

Trots att riksdagen i betänkande 2014/15:JuU15 tillkännagav för regeringen att regeringen bör överväga att införa ett undantag från tillståndsplikten när det gäller kameraövervakning av vilt, så har detta inte skett. Nyligen presenterades också utredningen En ny kamerabevakningslag, SOU2017:55, som bland annat konstaterade att kamerabevakning inom skogs- och jordbruk inte borde omfattas av tillståndsplikten. Kameraövervakning av vilt har bidragit till den svenska forskningen och kunskapen om vilt. Ett bra exempel är det av EU-kommissionen prisbelönta mårhundprojektet, i vilket kameraövervakning av vilt har bidragit till att stoppa invandringen av mårhund till Sverige. Alliansen ser att ökad kameraövervakning av vilt har god potential att stärka kunskaperna om de svenska viltstammarnas sammansättning, storlek och rörelsemönster. Ju större kunskap vi har om viltstammarnas förutsättningar, desto större möjligheter har vi att i tidiga skeden hindra att invasiva viltarter etableras, göra insatser mot smittsamma sjukdomar och stoppa att farliga parasiter får fäste i landet. Dessutom kan rovdjursinventeringen stärkas, särskilt i Mellansverige, där snöfattiga vintrar ofta försvårar inventeringen. Genom att markägare och jakträttshavare tillåts övervaka sina åtelplatser, kan viktiga insatser för den svenska faunan göras.

Det främsta argumentet mot kameraövervakning vid åtelplatser är att skydda enskilda individers integritet. Vi anser att det bör kunna hanteras genom att förslaget kompletteras med att övervakat område tydligt ska märkas ut med skyltar. Vi anser, med hänsyn till vad som anförs ovan, att Jaktlagsutredningens förslag om tillståndsplikt för kameraövervakning av viltåtel ska ersättas med en anmälningsplikt.

Biologisk mångfald

Förlusten av biologisk mångfald är ett av våra mest akuta miljöproblem globalt. Idag dör arter ut på grund av mänsklig aktivitet som medför att djurens och växternas naturliga livsmiljöer förstörs. Under vår tid i regering presenterade vi en proposition för biologisk mångfald och ekosystemtjänster som utgör en solid grund för det fortsatta arbetet. Alliansen vill fortsätta arbetet och förbättra skyddet för hotade arter och biotoper samt intensifiera arbetet med invasiva främmande arter som orsakar stora skador på vårt växt- och djurliv samt ta krafttag mot den kriminella handeln med utrotningshotade djur. Vi vill därför se till att ekosystemtjänster värderas utifrån den nytta som de bidrar med, att lagstiftningen om artskyddsbrott i Sverige stärks, och att det internationella samarbetet för att bekämpa handeln med hotade arter prioriteras. Alliansregeringen och Sverige var starkt pådrivande i arbetet med att utarbeta

Nagoyaprotokollet vars syfte är att bevara och stärka den biologiska mångfalden. För svensk del är även förlust av betesmarker ett problem ur biologisk mångfalds synpunkt. Detta sätter ljuset på vikten av att ge de gröna näringarna goda förutsättningar. Ett konkurrenskraftigt svenskt jordbruk utgör alltså en förutsättning för bevarandet av våra betesmarker.

Nyckelbiotoper är en klassificering av skogsområden med mycket höga naturvärden. Sedan en tid tillbaka har nyckelbiotoper dock inneburit vissa problem för skogsägare. Trots att klassificeringen nyckelbiotop inte ger formell skyddsstatus har det i regel blivit likvärdigt med ett stopp för avverkning. Något som inte var tanken från början. Bland annat har certifieringssystemen FSC och PEFC bidragit till att nyckelbiotoperna fått en helt annan status och innebörd jämfört med tidigare. Det finns idag i stort sett inga aktörer som köper virke från nyckelbiotoper, vilket drabbar alla skogsägare oavsett om de valt att certifiera sig eller inte. Metoden för att inventera nyckelbiotoper är också kontroversiell då den är utvecklad efter förhållanden i södra och mellersta Sverige. Trots det tillämpas den i hela landet, vilket blir problematiskt eftersom de nordvästra skogarna skiljer sig från resten av landet. Klassificeringen av nyckelbiotoper blir därför felaktig om metoden för inventering inte används på rätt sätt. Alliansen vill därför säkerställa att inventeringen av nyckelbiotoper är rättssäker och effektiv samt att klassificeringen tar hänsyn till de lokala och regionala förutsättningarna.

I ett gemensamt brev till regeringen har generaldirektörerna för Skogsstyrelsen och Naturvårdsverket framhållit behovet av en översyn av artskyddsförordningen på grund av ett rättsosäkert läge. Mark- och miljööverdomstolen konstaterar i ett fall i februari 2017 att det inte varit lagstiftarens avsikt att bestämmelsen i 8 § artskyddsförordningen ska ges en sådan tillämpning att pågående markanvändning avsevärt försvåras och konstaterar att artskyddsförordningen är ofullständig. Detta talar för att det behövs en översyn av artskyddsförordningen som säkerställer att den är tillämpbar och effektiv i sin tillämpning.

För att markägare inte ska skadas ekonomiskt vid skyddande av skog är det viktigt med fungerande ersättningsformer, något som idag saknas. Därför vill Alliansen se en översyn av olika typer av ersättningsmodeller vid skyddande av skog.

Kristina Yngwe (C)

Jonas Jacobsson Gjörtler (M)

Lars Tysklind (L)

Lars-Axel Nordell (KD)